

Handlingsplan för inriktning tillväxt, strategi för ekologisk och social hållbarhet

Prioriterade åtgärder

Beslutande
Datum och paragraf
Diarienummer

Beslutande organ
Klicka här för att ange datum., § 999
XXXÅÅÅÅ/X

Innehållsförteckning

Handlingsplan för Inriktning för tillväxt, strategier för ekologisk och social hållbarhet	3
Mål	3
Revidering av handlingsplan inriktning för tillväxt	4
10-punktslistan- Handlingsplan för inriktning för tillväxt, strategi för social och ekologisk hållbarhet.	5
Prioriterade åtgärder	5
BO	5
LEVA	8
Prioriterade åtgärder	11
VERKA	12

UTKAST

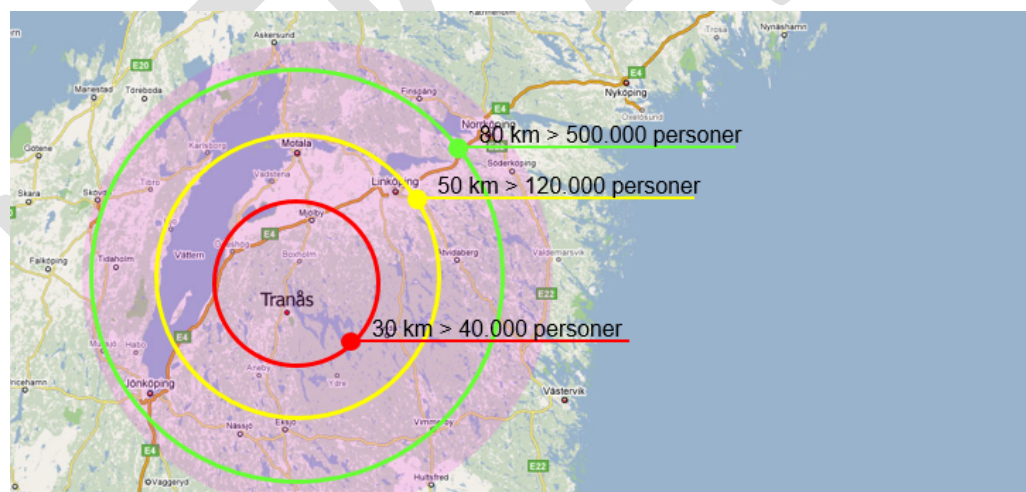
Handlingsplan för Inriktning för tillväxt, strategier för ekologisk och social hållbarhet

Styrdokumentet syftar till en gemensam effektiv styrning med fokus på att nå Tranås kommuns tillväxtmål samt fullmäktiges fem prioriterade hållbara mål.

Mål

Målsättningen är att vara 25 000 invånare i Tranås kommun år 2040, med en högre andel invånare i arbetsför ålder som också är i arbete.

Befolkningstillväxt är viktig för Tranås kommun av flera skäl. En ökad befolkningstillväxt innebär fler människor i arbetsför ålder som därmed bidrar till en större arbetskraft. Kommande befolkningsförändringar under kommande tio år är en stor utmaning. Antalet barn och unga i Sverige beräknas minska med 200 000 fram till år 2033 samt att antalet personer över 80 år ökar med nästan 40 procent. Främjande och förebyggande arbete är en förutsättning för att möta den demografiska utmaningen. En välbalanserad demografisk struktur bidrar till ett hållbart samhälle där de olika åldersgrupperna kan stödja varandra på ett effektivt sätt. Tranås kommun har förutsättningar och potential att kunna växa. Tranås kommun befinner sig mitt i en "superregion" där 40 000 människor bor lever och verkar. Denna handlingsplan förväntas bidra till att nå Tranås kommuns tillväxtmål.

Bilden visar antalet människor som bor lever och verkar inom en viss radie.

Revidering av handlingsplan inriktning för tillväxt

Under 2024 har punkterna i handlingsplan Inriktning för tillväxt reviderats och omarbetats gemensamt av koncernledningsgruppen, nyckelpersoner i förvaltningarna samt kommunstyrelsen. Handlingsplan Inriktning för tillväxt avser efter revideringen även vara en handlingsplan för strategi för social hållbarhet och strategi för ekologisk hållbarhet. Punkterna och de prioriterade åtgärderna ska integreras i förvaltningarnas och bolagens budget och verksamhetsplaner. Under varje punkt finns kopplingar till politikens fem prioriterade hållbara mål. Uppföljning av de 10 punkterna sker en gång per år.

Revidering kan göras vid behov. I Inriktning för tillväxt står det framskrivet att enskilda punkter i handlingsplanen kan läggas till och tas bort, samt prioriteras olika men kommer likväl att fungera som en grund för uppföljning i förvaltningsorganisationen samt för löpande information och uppföljning i nämnder, kommunstyrelse och kommunfullmäktige. Handlingsplanen fastställs av kommundirektören genom beslut i koncernledningsgruppen. Oavsett om nämnd eller bolag omfattas av punkterna så ligger ansvaret likafullt på alla nämnder och bolag att bidra till måluppfyllelse av kommunvision och de tre hållbarhetsstrategierna.

Kommunikation

För att Tranås kommun ska lyckas med de 10 punkterna behöver vi arbeta med att kommunicera ut kommunens attraktionspunkter och allt som stärker varumärket. Kommuner konkurrerar ofta med varandra för att locka nya potentiella kommunmedlemmar. Genom kommunikation kan vi attrahera nya kommunmedlemmar, stärka företagsetableringar, öka stoltheten bland befintliga kommunmedlemmar samt stärka kommunens varumärke. I 10-punktlistans prioriterade åtgärder bör kommunikation finnas med som en naturlig del i allt vi gör.

Artificiell intelligens (AI) -Digitalisering

Sveriges kommuner står för flera utmaningar de kommande åren, bland annat en åldrande befolkning och en hårdare konkurrens om arbetskraften. För att fortsatt kunna erbjuda en god service till våra kommunmedlemmar och näringsliv behöver vi utveckla vårt arbetssätt och våra tjänster på ett helt nytt sätt. AI har potential att bidra till ökad ekonomisk tillväxt samt lösningar på miljömässiga och sociala samhällsutmaningar. I 10-punktlistans prioriterade åtgärder bör AI finnas med som ett verktyg för att nå våra uppsatta mål.

EU kommissionens definition av AI: *Artificiell intelligens avser system som uppvisar intelligent beteende genom att analysera sin miljö och vidta åtgärder – med viss grad av självständighet – för att uppnå särskilda mål*

10-punktslistan- Handlingsplan för inriktning för tillväxt, strategi för social och ekologisk hållbarhet.

Prioriterade åtgärder

BO

1. Inriktning bostadsbestånd

Småhus är en förutsättning i en kommuns bostadsstruktur både för de som redan bor i kommunen och för de som flyttar in och bidrar till tillväxt och utveckling. Att kunna erbjuda bostäder i attraktiva lägen är av betydelse. Många familjer föredrar att bo i småhus och ett utbud av detta gör kommunen således mer attraktiv för barnfamiljer som vill bosätta sig i ett tryggt och familjevänligt område. Det är dock viktigt att det finns en demografisk balans genom att kommunen kan erbjuda olika bostadsformer, inklusive småhus. Genom detta kan kommunen attrahera en bred demografisk mix av invånare – allt från unga familjer till äldre personer. Detta skapar en stabilare befolkningsstruktur och främjar social sammanhållning.

1. Kraftig ökning av beståndet småhus

*Kraftig ökning av beståndet av småhus i områden med olika beskaffenhet.
Upplåtelseform: Äganderätt alternativt i andra hand bostadsrätt.*

2. Inriktning lägenhetsbestånd, upplåtelseform bostadsrätt, äganderätt

Måttlig ökning av bestånd i syfte att stimulera flyttkedja samt som mindre komplement i nya bostadsområden för blandad upplåtelseform.

3. Inriktning lägenhetsbestånd, upplåtelseform hyresrätt

Bibehålla och förädla befintligt bestånd. Huvudprincip: nyproduktion i syfte att förädla befintligt bestånd eller som mindre komplement i nya bostadsområden för blandad upplåtelseform av hyresrätter.

- Fler kommuninvånare i arbetsför ålder som också är i arbete
- Ökad tillgång till rätt kompetens
- Ökad upplevd och faktisk trygghet

Prioriterade åtgärder

1. Förvärva mark för framtida småhus, fokusera på fler attraktiva områden inte bara runt sjön Sommen.

Genom att förvärva mark för framtida småhusbebyggelse med fokus på fler attraktiva områden skapas möjlighet för en bredare målgrupp att hitta sitt framtida boende i Tranås kommun.

2. Arbeta med produkten Tranås- hur marknadsför vi Tranås kommun?

Arbetet med att utveckla och marknadsföra produkten Tranås stärker kommunens identitet att locka nya invånare och företag till kommunen. Det gynnar även de som redan bor, lever och verkar i Tranås kommun att vilja stanna kvar.

3. Uppmuntra boendeformer som tydligt leder till flyttkedja – ”frigjorda” småhus

Att uppmuntra boendeformer som leder till flyttkedjor. Där småhus frigörs bidrar till en rörlig bostadsmarknad och ger fler chansen att hitta bostäder som passar deras behov.

Definition småhus:

Fristående villor, radhus, kedjehus och parhus räknas alla som småhus. En småhusenhet är en byggnad med en eller två bostäder. En småhusenhet kan även vara obebyggd tomtmark avsedd att bebyggas med småhus

Källa: Skatteverket

2. Kommunizera ut budskapet om Tranås som bostadskommun och på så sätt tydligt få till stånd en inflyttning av avsedd målgrupp

Kommunens platsvarumärke är en viktig faktor för tillväxt eftersom det påverkar hur kommunen uppfattas av potentiella och befintliga kommunmedlemmar företag och besökare. Människor väljer ofta att bosätta sig i kommuner som associeras med positiva egenskaper som trygghet, bra skolor, tillgång till natur och kultur, samt ett rikt föreningsliv. Ett starkt varumärke som framhäver dessa egenskaper kan göra kommunen mer attraktiv för personer som redan bor i kommunen och de som överväger att flytta hit.

- Fler kommuninvånare i arbetsför ålder som också är i arbete
- Ökad tillgång till rätt kompetens

Prioriterade åtgärder

1. Arbeta för "feelgoodfaktor"-sätt Tranås på kartan samt "vårda" det vi redan har.

Att arbeta för en "feelgoodfaktor" och sätta Tranås på kartan lyfter stadens unika kvalitéer och skapar en positiv bild av platsen.

2. Marknadsföring av evenemang (nytänk)

Nytänkande marknadsföring av olika evenemang kommer att locka fler personer att vilja delta och bidrar till en mer levande stad.

3. Paketera och sälj Tranås kommun

Genom att paketera och sälja Tranås kommun på ett strategiskt sätt kan kommunen nå nya målgrupper och etablera sig som en attraktiv destination för att bo, leva och verka i.

4. Förstärk ambassadörskapet hos alla som bor, lever och verkar i Tranås kommun - positiv kommunikation utåt

Ett förstärkt ambassadörskap bland våra kommunmedlemmar bidrar till en positiv kommunikation utåt, där Tranås beskrivs som en plats med engagemang, stolthet och gemenskap.

LEVA

3. Skapa trygghet

Att känna trygghet och tillit till andra och till samhället är en grundsten för demokratin och en förutsättning för att Tranås kommun ska upplevas som en trygg plats. Både den faktiska och den upplevda tryggheten är betydelsefull för att skapa en attraktiv, levande och hållbar kommun. Den bidrar till ekonomisk tillväxt, social sammanhållning och god folkhälsa, samtidigt som den ger ökade samhällsvinster och skapar en positiv miljö för både invånare och företag.

- Fler kommuninvånare i arbetsför ålder som också är i arbete
- Förbättrad psykisk och fysisk hälsa hos barn och unga
- Ökad upplevd och faktisk trygghet

Prioriterade åtgärder

1. Ökat fokus på det strategiska säkerhetsarbetet

Ett ökat fokus på det strategiska säkerhetsarbetet stärker förmågan att förebygga och hantera framtida utmaningar och risker på ett systematiskt sätt. Arbetet bidrar även till kommunmedlemmarnas känsla av trygghet.

2. Uppmuntra till civilkurage för ökad trygghet

Genom att uppmuntra till civilkurage skapas delaktighet genom att individer aktivt tar ansvar för tryggheten i sin omgivning.

3. Uppmuntra till föräldraansvar för ökad trygghet

Genom att uppmuntra till föräldraansvar skapas engagerade föräldrar som bidrar till tryggare barn, minskad brottslighet och starkare sociala nätverk.

4. Kommunikation –trygghetsfakta

Kommunikation kring trygghetsfakta (statistik) bidrar till ökad kunskap, tillit och en ökad faktiskt och upplevd trygghet som i sin tur stärker kommunmedlemmarnas förtroende.

5. Genomför trygghetsdialoger med olika målgrupper – trygghetsenkäten som grund

Trygghetsdialoger med olika målgrupper ger en djupare förståelse för lokala behov och perspektiv, vilket möjliggör mer träffsäkra åtgärder.

4. Säkerställa goda idrotts, – tränings,- fritids,- friluftslivs- och kulturmöjligheter i kommunen

Friluftsliv, kultur, föreningsliv och civilsamhälle är betydelsefullt för en ökad tillväxt i en kommun på flera sätt. Det bidrar till en förbättrad fysisk, social och psykisk hälsa samt ökad livskvalitet och välmående för våra kommunmedlemmar. Det har också sociala, attraktivitetsmässiga och ekonomiska effekter. Tillgången till friluftsområden, kultur och ett aktivt föreningsliv gör en kommun mer attraktiv för potentiella kommunmedlemmar. Människor vill bo på platser där de kan uppleva ett rikt socialt och kulturellt liv samt ha möjlighet till rekreation och aktiviteter i naturen. En kommun som erbjuder ett bra utbud av kulturella aktiviteter och friluftsmöjligheter har större chans att attrahera och behålla arbetskraft samt vara motståndskraftig på lång sikt.

- Fler kommuninvånare i arbetsför ålder som också är i arbete
- Förbättrad psykisk och fysisk hälsa hos barn och unga
- Ökad upplevd och faktisk trygghet

Prioriterade åtgärder

1. Marknadsför kultur och fritidsutbudet brett

Genom att marknadsföra kultur- och fritidsutbudet brett ökar tillgängligheten och fler lockas att ta del av aktiviteterna.

2. Arbeta och genomföra evenemang så som event och konserter

Genomföra evenemang så som konserter och events skapar en levande och attraktiv miljö för våra kommunmedlemmar, besökare och näringsliv samt att det bidrar till en ökad sammanhållning.

3. Arbeta och genomför folkhälsoinsatser till olika målgrupper

Genom att rikta folkhälsoinsatser till olika målgrupper kan vi minska hälsoklyftorna och arbeta för att våra kommunmedlemmar oavsett socioekonomiska förutsättningar har lika möjligheter till en god och jämlik hälsa.

4. Arbeta för samverkan med civilsamhället för att möjliggöra och skapa delaktighet.

Samverkan med civilsamhället skapar engagemang och delaktighet, vilket är betydelsefullt för utveckling av ett inkluderande samhälle.

5. Säkerställa kvalitets/resultatnivåer inom förskola och grundskola över tid är minst över genomsnittet för kommunerna i Östergötlands och Jönköpings län

Kvalitets- och resultatnivåer inom förskola och grundskola är avgörande för att säkerställa att alla barn får en likvärdig och högkvalitativ utbildning. Barnfamiljer prioriterar ofta tillgången till bra utbildning när de väljer bostadsort. Genom att investera i kvalitet inom utbildningen läggs grunden för en stark, hållbar och trygg framtid för både individ och samhälle.

- Fler kommuninvånare i arbetsför ålder som också är i arbete
- Ökad tillgång till rätt kompetens

Prioriterade åtgärder

1. Arbeta med tidiga insatser i grundskolan för ökad skolnärvaro och en meningsfull fritid

Tidiga insatser i grundskolan för ökad skolnärvaro och en meningsfull fritid bidrar till att stärka elevers engagemang och minska risken för utanförskap

2. Arbeta för ökad likvärdighet genom tidiga insatser för att stötta barn och elever i läs- och skrivutveckling.

Genom att stötta barn och elever i läs- och skrivutveckling i tidiga åldrar skapas förutsättning för minskade skillnader i resultat i olika elevgrupper.

3. Fortsatt trygghetsskapande arbete i för-och grundskola

Ett ökat trygghetsskapande arbete i förskola och grundskola ger barn och föräldrar en känsla av trygghet och stabilitet vilket i sin tur gynnar en positiv upplevelse under hela skoltiden.

6. Bibehålla och förstärka Holavedsgymnasiets attraktivitet i Tranåsregionen

En väl fungerande gymnasieskola är en viktig faktor för en kommuns tillväxt och utveckling, eftersom den påverkar både direkt och indirekt flera aspekter av samhällsutvecklingen. Att arbeta med att stärka kompetensförsörjningen genom en förbättrad matchning för att möta upp behov hos arbetsgivare, att arbeta långsiktigt med att vägleda individer mot de yrken/branscher som har ett stort kompetensbehov är betydelsefullt. En attraktiv gymnasieskola bidrar till ett positivt anseende för kommunen och kan användas i marknadsföring och varumärkesbyggande som i nästa led kan locka nya kommunmedlemmar, företag och investeringar.

- Fler kommuninvånare i arbetsför ålder som också är i arbete
- Förbättrad psykisk och fysisk hälsa hos barn och unga
- Ökad tillgång till rätt kompetens

Prioriterade åtgärder

1. Arbeta för ökad andel elever med gymnasieexamen.

Genom att arbeta för en ökad andel elever med gymnasieexamen skapas en investering både för individens framtid och för samhällets utveckling. En gymnasieexamen är ofta ett grundkrav för många arbeten och en viktig friskfaktor.

2. Stärk relationen mellan näringsliv och skola i vårt samverkansområde.

En stärkt relation mellan näringsliv och skola skapar betydelsefulla samarbeten och ger eleverna en bild av arbetslivets krav och möjligheter.

3. Bibehålla befintliga nationella program och se över möjligheter till nya programinriktningar.

Att undersöka möjligheten att bredda nationella program med nya programinriktningar som kan locka fler elever till Tranås kommun och rusta dem för det som efterfrågas på arbetsmarknaden nu och i framtiden.

VERKA

7. Säkerställa och förbättra pendlingsmöjligheter

I första hand avseende pendeltåg, interregionala tåg samt bussförbindelser till/från närliggande kommuner.

Människor vill ofta bo i områden med goda pendlingsmöjligheter till sitt arbete och studier, särskilt om de arbetar i angränsande kommuner. Möjligheter till gång- och cykelbanor i och utanför tätorten är av värde för att förbättra säkerheten, främja hälsa, stödja hållbarhet och öka tillgängligheten. Gång och cykling som alternativ till fossilt bränsle minskar även utsläppen av växthusgaser och luftföroreningar. Bra pendlingsmöjligheter kan locka nya kommunmedlemmar som vill ha ett lugnare boende men ändå ha enkel tillgång till arbetsplatser i större städer.

- Fler kommuninvånare i arbetsför ålder som också är i arbete
- Minskade koldioxidutsläpp
- Ökad tillgång till rätt kompetens
- Ökad upplevd och faktisk trygghet

Prioriterade åtgärder

1. Utveckling av stationsområdet – ett mer attraktivt område

Stationsområdet är ett viktigt nav för 3500 människor och behov av service är av stor vikt. Genom att utveckla stationsområdet till ett mer attraktivt område skapas även en känsla av ökad trivsel och trygghet.

2. Arbeta för en sömlös förbindelse mot Norrköping och mot Jönköping

Att arbeta för en sömlös förbindelse mellan Norrköping och Jönköping främjas regional integration samt förbättrar möjligheterna för arbetspendling och näringslivssamarbeten.

3. Arbeta för en ökad laddinfrastruktur

En ökad laddinfrastruktur stödjer omställningen till elfordon, vilket bidrar till minskade utsläpp och ett hållbart resande.

8. Säkerhetsställ gemensamma utbildningssatsningar i Tranåsregionen

Möta det geografiska kommunens kompetensförsörjningsbehov, i dialog med interna och externa utbildningsanordnare.

Kompetensförsörjning är av betydelse eftersom den bidrar till att skapa en kvalificerad och flexibel arbetskraft som kan möta dagens och framtidens utmaningar. Genom att investera i utbildning och kompetensutveckling får vi en ökad sysselsättning samt en förbättrad livskvalitet för invånarna. Att kommunen kan erbjuda utbildningar på olika nivåer bidrar till att skapa en välutbildad arbetskraft, främjar ekonomisk tillväxt, minskar sociala klyftor och förbättrar livskvaliteten för kommunmedlemmarna. Investeringar i utbildning är därför en investering i framtiden, både för individ och samhälle.

- Fler kommuninvånare i arbetsför ålder som också är i arbete
- Ökad tillgång till rätt kompetens

Prioriterade åtgärder

1. I dialog med näringslivet i Tranås kommun och gymnasiesamverkande kommuner och kommunerna själva - bedriv utbildningar som matchar kompetensförsörjningsbehovet

Genom dialog med näringslivet och samverkande kommuner kan utbildningar anpassas för att bättre matcha arbetsmarknadens krav, vilket gynnar både elever och lokala företag.

2. Stärka elevers valkompetens genom ökad samverkan mellan skola och arbetsliv.

Att bjuda in "arbetsliv" till grundskolan tidigt ger unga en inblick i arbetslivet och kan inspirera till karriärval som svarar mot lokala behov.

3. Arbeta för att kunna erbjuda kortare utbildningar riktade för kompetensförsörjning och kompetensförstärkning utifrån behov

Kortare, behovsanpassade utbildningar för kompetensförsörjning och kompetensförstärkning möjliggör personer att snabbt uppdatera sin kunskap, vilket stärker konkurrenskraften för både arbetskraften och näringslivet.

9. Säkerställa hållbara transporter och resor

Kommunkoncernen och geografiska Tranås kommun ska bidra till hållbara transporter och resor

Att säkerställa hållbara transporter och resor är avgörande för en kommuns långsiktiga tillväxt och utveckling. Minskade utsläpp från transporter leder till minskade utsläpp av växthusgaser och en förbättrad luftkvalitet. Att arbeta med detta bidrar till ekologisk, ekonomisk och social hållbarhet för kommande generationer. Därmed skapas en stabil grund för en hållbar och attraktiv livsmiljö för kommunmedlemmarna och näringslivet nu - och i framtiden.

- Fler kommuninvånare i arbetsför ålder som också är i arbete
- Förbättrad psykisk och fysisk hälsa hos barn och unga
- Minskade koldioxidutsläpp
- Ökad tillgång till rätt kompetens
- Ökad upplevd och faktisk trygghet

Prioriterade åtgärder

1. Främja gång och cykling till skola, arbete och fritid

Genom att främja gång och cykling till skola, arbete och fritid minskas användningen av fossila fordon, vilket leder till minskade utsläpp och förbättrad luftkvalitet som i sin tur bidrar till bättre folkhälsa genom bland annat ökad fysisk aktivitet.

2. Kommunikationsinsatser för att skapa beteendeförändring kring hållbara transporter och resor

Kommunikationsinsatser som syftar till att skapa beteendeförändring kring hållbara transporter stärker medvetenheten och engagemanget hos kommunmedlemmarna, vilket kan påskynda övergången till mer miljövänliga resvanor.

3. Arbeta för en trygg och säker cykelstad

Att arbeta för en trygg och säker cykelstad ökar tillgängligheten och tryggheten för cyklister, vilket kan motivera fler att välja cykel som transportmedel.

10. Främja näringslivet i Tranås kommun

Med sikte på topp 10 företagsklimat (svensk näringslivsranking)

Ett positivt företagsklimat är avgörande för Tranås kommuns tillväxt då det påverkar både den ekonomiska utvecklingen och den sociala välfärden. Ett positivt företagsklimat där det finns ett varierat utbud av företag skapar en attraktiv miljö för både näringsliv och individer, vilket i sin tur kan stimulera inflyttning av arbetskraft inklusive deras familjer. Likaså ges förutsättningar för befintliga företag att växa vilket leder till ökad sysselsättning, högre skatteintäkter och en starkare lokal ekonomi.

- Fler kommuninvånare i arbetsför ålder som också är i arbete
- Minskade koldioxidutsläpp
- Ökad tillgång till rätt kompetens
-

Prioriterade åtgärder

1. Arbeta för en ökad samverkan mellan kommun och näringsliv - höjd servicegrad

Att arbeta för en ökad samverkan mellan kommun och näringsliv med fokus på höjd servicegrad främjar ett näringslivsklimat där företagare känner stöd och kan utveckla sina verksamheter.

2. Arbeta för att få fler att vilja bo och leva i Tranås kommun genom att möjliggöra det tredje jobbspåret¹ det vill säga att bo och leva i Tranås kommun och pendla någon dag till annan ort.

Genom att erbjuda distansarbete via kontorshotell kan vi attrahera nya barnfamiljer och redan yrkesverksamma att flytta hit, men även få befintliga kommunmedlemmar att vilja bo kvar. Många vill kombinera arbete med ett mer hållbart liv för en ökad livskvalitet.

¹ 1.Bo o betala skatt i Tranås – arbeta på Tranåsföretag

2.Bo o betala skatt i Tranås – dagspendla till arbete i närliggande kommun

3.Bo och betala skatt i Tranås – arbeta på annan ort med möjlighet att pendla någon dag övrig arbetstid via distans/Hybridarbete i attraktiv kontorsgemenskap

3. Utveckling av staden Tranås (centralorten)

Centralorten är kommunens ansikte utåt. En utveckling av denna stärker kommunens attraktionskraft, förbättrar kommunmedlemmarnas livskvalitet och skapar förutsättningar för en hållbar tillväxt. En stark centralort gynnar hela geografiska kommunen och dess framtida utveckling.

4. Arbeta för att få fler etableringar

Genom fler etableringar skapas fler arbetstillfällen och det stärker den lokala arbetsmarknaden. Det ökar även kommunens attraktionskraft.